

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 9 lipca 2015 r.

Znak: WK-610/6/4/15

Pan
Stanisław Jagoda
Wójt Gminy
Chełm Śląski

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 23 marca do 24 kwietnia 2015 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Chełm Śląski za okres od 1 stycznia 2011 r. do 24 kwietnia 2015 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 11 maja 2015 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *W 2014 r. operację gospodarczą dotyczącą organu (budżetu) związaną z odsetkami od pożyczki w kwocie 952,76 zł nieprawidłowo ujęto na kontach Urzędu (jako jednostki), tj. Wn 130-04-U – „Rachunek bankowy środków własnych w BGK – wydatki” oraz Ma 223-03-U – „Rozliczenie wydatków budżetowych – rachunek środków własnych i PROW w BGK”. Powyższym naruszono zasady funkcjonowania kont 130 oraz 223, zawarte w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.) oraz w załączniku nr 3 do zarządzenia Nr III/13/2010 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 28 października 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad - polityki rachunkowości w Urzędzie Gminy Chełm Śląski - po zmianie tego załącznika*

wprowadzonej zarządzeniem Nr 3.7.2012 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 23 lipca 2012 r.

Kwota 952,76 zł stanowiła odsetki od udzielonej przez Bank Gospodarstwa Krajowego pożyczki i została ujęta uprzednio na kontach organu (budżetu), tj.: 133-09-U - „Rachunek bankowy środków własnych w BGK” oraz 140-01-U - „Inne środki pieniężne”.

Nieprawidłowy zapis księgowy na ww. kontach Urzędu (jako jednostki), skutkowało zawyżeniem środków pieniężnych na rachunkach bankowych o kwotę 952,76 zł, wykazanych w poz. B.III.2 bilansu jednostki – Urzędu Gminy, sporządzonego na dzień 31 grudnia 2014 r. Przeprowadzona w dniu 15 stycznia 2015 r. inwentaryzacja konta 130 wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. nie stwierdziła różnic. Zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy o rachunkowości, jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację aktywów finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych - drogą otrzymania od banków potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic.

W trakcie kontroli wystawiono dokument PK i dokonano korekty kwoty 952,76 zł na kontach Urzędu (jako jednostki), tj. 130-04-U i 223-03-U, korekty nr 1 bilansu jednostki - Urzędu Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. oraz sporządzono dokument pn.: Wyjaśnienie do inwentaryzacji przeprowadzonej dnia 15 stycznia 2015 r.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej Urzędu (jako jednostki), przygotowania danych do ujęcia w bilansie jednostki – Urzędu Gminy oraz przeprowadzenia inwentaryzacji konta 130 w Urzędzie (jako jednostce) należały do Młodszego Referenta w Referacie Finansowo-Budżetowym. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Alicja Grzyb – Skarbnik Gminy Chełm Śląski, wykonująca kompetencje przynależne Kierownikowi ww. Referatu.

Skarbnik Gminy oraz p. Stanisław Jagoda – Wójt Gminy Chełm Śląski zatwierdzili wyniki inwentaryzacji oraz podpisali bilans jednostki - Urzędu Gminy sporządzony wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowo-Budżetowego w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych, przeprowadzenia inwentaryzacji środków pieniężnych na rachunkach bankowych, stosownie do zasad funkcjonowania kont 130 oraz 223, zawartych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.) oraz w załączniku nr 3 do zarządzenia Nr III/13/2010 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 28 października 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad - polityki rachunkowości w Urzędzie Gminy Chełm Śląski wraz ze zmianami, mając na uwadze art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- W 2013 r. przeprowadzono inwentaryzację składników majątku, w tym: środków trwałych pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych wg stanu na dzień 31 października 2013 r. niezgodnie z postanowieniami Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Gminie Chełm Śląski, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia Nr III/12/09 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 31 sierpnia 2009 r. Powyższe polegało na zaniechaniu umieszczenia na arkuszach spisu z natury (od nr 1 do nr 57): podpisów osób materialnie odpowiedzialnych, dat dokonywanych na arkuszach poprawek, klauzuli o zakończeniu spisu bezpośrednio pod ostatnią pozycją arkusza. Z kolei, wolne miejsce, które pozostało na arkuszu spisu z natury nr 38, nie zostało przekreślone. Inwentaryzację przeprowadzono na mocy zarządzenia Nr 4.30.2013 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 30 września 2013 r. Zgodnie z przywołaną powyżej Instrukcją:
- bezpośrednio pod ostatnią pozycją na arkuszu spisowym należy zamieścić klauzulę o treści: „Spis zakończono na poz...”. Pozostałe wolne miejsca należy zakreślić;
 - błędy w arkuszach spisowych można poprawiać wyłącznie przez skreślenie błędnego zapisu tak, aby pozostałe one czytelne. Poprawka błędu powinna być podpisana przez osobę dokonującą spisu z natury i opatrzona datą;
 - po zakończeniu każdej strony arkusza spisowego, zespół spisowy i osoby materialnie odpowiedzialne składają podpisy.

Zadania w zakresie poprawnego wypełnienia arkuszy spisu z natury należały do obowiązków członków Zespołu spisowego – Inspektora oraz Podinspektora Referatu Gospodarki Gminnej, a także Podinspektora Referatu Spraw Społecznych i Organizacyjnych. Kontrola formalna arkuszy zdawanych przez zespoły spisowe należała do obowiązków Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej – Inspektora Referatu Gospodarki Gminnej.

Ponadto, w 2013 r. Gmina przeprowadziła inwentaryzację w drodze spisu z natury składników majątku, którymi dysponowała na mocy umowy użyczenia z dnia 31 grudnia 2007 r. zawartej z Centrum Personalizacji Dokumentów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z siedzibą w Warszawie. Do kontroli przedłożono oryginał i kopię dokumentacji z inwentaryzacji dla wyodrębnionej ewidencji przedmiotów użyczenia w ujęciu ilościowym, w której brak było udokumentowania powiadomienia ww. jednostki o wynikach spisu z natury.

Zgodnie z art. 26 ust. 2 ww. ustawy o rachunkowości, inwentaryzacją drogą spisu z natury obejmuje się również znajdujące się w jednostce składniki aktywów, będące własnością innych jednostek, powierzone jej do używania, powiadamiając te jednostki o wynikach spisu.

Skarbnik Gminy wyjaśniła, że dokumentacja z inwentaryzacji przekazana została do Referatu Spraw Społecznych i Organizacyjnych celem przesłania do Ministerstwa, jednak w dokumentach posiadanych przez Urząd Gminy brak jest potwierdzenia przesłania ww. dokumentacji.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Chełm Śląski w zakresie prawidłowego udokumentowania przeprowadzenia inwentaryzacji majątku Gminy oraz powiadamiania jednostek – właścicieli składników aktywów oddanych Gminie do używania o wynikach spisu z natury, stosownie do art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) oraz postanowień Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za

powierzone mienie w Gminie Chełm Śląski, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia Nr III/12/09 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 31 sierpnia 2009 r., mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- *Do dnia zakończenia kontroli zaniechano bieżącego ewidencjonowania w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Chełm Śląski zmian w stanie środków trwałych w grupie 0 – grunty. Naruszono tym art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), zgodnie z którymi do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym; księgi rachunkowe powinny być prowadzone bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli: pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych, sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych. Ponadto, stosownie do art. 4 ust. 2 ww. ustawy, zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.*

Powyższym naruszono również zasady funkcjonowania konta 011, zawarte w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.) oraz w załączniku nr 3 do zarządzenia Nr III/13/2010 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 28 października 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad - polityki rachunkowości w Urzędzie Gminy Chełm Śląski, wraz ze zmianą tego załącznika wprowadzoną zarządzeniem Nr 3.7.2012 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 23 lipca 2012 r.

Nieprawidłowość związana była:

- *ze sprzedażą, w dniu 2 lutego 2011 r., działki nr 2327/643 (aktem notarialnym Repertorium A nr 305/2011), która to operacja nie została ujęta w księgach rachunkowych, bowiem do dnia zakończenia kontroli zaniechano sporządzenia dokumentu LT – likwidacji środka trwałego i przekazania informacji w tym zakresie do Referatu Finansowo-Budżetowego, celem dokonania stosownych zmian na koncie 011 w grupie 0. Jednocześnie, działka nr 2327/643 była jedną z trzech działek, powstałych w wyniku podziału działki nr 1549/643, co nastąpiło decyzją nr GG V/7430/7a/2009 z dnia 10 kwietnia 2009 r. Podział ww. działki nie został ujawniony w gminnej ewidencji gruntów – wykazie działek.*
- *z nabyciem przez Gminę prawa własności dziewięciu nieruchomości Skarbu Państwa na mocy pięciu decyzji komunalizacyjnych, które stały się ostateczne w okresie od 6 kwietnia 2011 r. do 13 maja 2013 r., zaewidencjonowanych na koncie 011 z opóźnieniem wynoszącym od dwóch do ośmiu miesięcy po dniu uprawomocnienia się decyzji.*

Powyższe naruszyło również art. 24 ust. 1, art. 25 ust. 2 w związku z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2014 r. poz. 518 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisami, do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste, oraz

nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy. Gospodarowanie zasobem polega w szczególności na wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 23 ust. 1, a ponadto na dokonywaniu podziałów nieruchomości.

Stosownie do art. 23 ust. 1, zasobem nieruchomości Skarbu Państwa gospodarują, starostowie, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej, a w szczególności: ewidencjonują nieruchomości zgodnie z katastrzem nieruchomości; zapewniają wycenę tych nieruchomości; zbywają oraz nabywają, nieruchomości wchodzące w skład zasobu. Gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt, burmistrz albo prezydent miasta, zgodnie z art. 25 ust. 1 ww. ustawy.

Naruszone zostały także postanowienia zarządzenia Nr III/14/2010 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Chełm Śląski. Zgodnie z ww. instrukcją, księgowanie dotyczące obrotu środkami trwałymi jest dokonywane na podstawie dowodów przychodowych i rozchodowych, takich jak: przyjęcie środka trwałego - dokument OT, likwidacja środka trwałego – dokument LT, które powinny zostać złożone do Referatu Finansowo-Budżetowego w celu dokonania właściwych operacji księgowych, przez pracowników Urzędu Gminy, merytorycznie zajmujących się realizacją zadań związanych ze zbywaniem i nabywaniem środków trwałych, gruntów i innych nieruchomości, na koniec każdego miesiąca, nie później jednak niż do 10 dnia następnego miesiąca. Z kolei, zgodnie z postanowieniami Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Gminie Chełm Śląski, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia Nr III/12/09 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 31 sierpnia 2009 r., każda zmiana w środkach trwałych, środkach trwałych w używaniu, podlegających ewidencji ilościowo-wartościowej winna być zgłoszona do Referatu Finansowo-Budżetowego. Obowiązek dopilnowania zmian ciąży na kierownikach referatów w Urzędzie.

Nadmienić należy, iż corocznie przeprowadzano inwentaryzację gruntów, podczas której potwierdzano fakt istnienia w zasobach Gminy działki nr 1549/643, tj. wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 r., 2012 r., 2013 r. i 2014 r. Jak ustalono, Podinspektor Referatu Gospodarki Gminnej nie przedłożył do Referatu Finansowo-Budżetowego dokumentów dotyczących sprzedaży działki nr 2327/643, jak i również nie ujawnił ich w trakcie corocznej weryfikacji gruntów. Inwentaryzacje nie wykazały zatem różnic.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o rachunkowości, jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników. Ponadto, zgodnie z § 6 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), inwentaryzacja nieruchomości powinna zapewnić porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z ewidencją odpowiednio gminnego, powiatowego i wojewódzkiego zasobu nieruchomości.

Zadania w zakresie gospodarki komunalnej, geodezji oraz gospodarki gruntami, w tym m.in.: przygotowywanie materiałów do sprzedaży nieruchomości stanowiących własność gminy, sporządzanie dokumentów OT i LT oraz prowadzenie ewidencji gruntów należały do Referatu Gospodarki Gminnej. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Leszek

Maciejowski – Zastępca Wójta Gminy Chełm Śląski, który wobec tego Referatu wykonywał kompetencje przynależne Kierownikowi Referatu.

Corocznej weryfikacji gruntów dokonywał Kasjer w Referacie Finansowo-Budżetowym. Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej Urzędu (jako jednostki) należały do Młodszego Referenta w Referacie Finansowo-Budżetowym. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Alicja Grzyb – Skarbnik Gminy Chełm Śląski, która wykonywała kompetencje przynależne Kierownikowi tego Referatu.

Wniosek nr 3

Sporządzić dokument LT – likwidacji środka trwałego, tj. działki nr 2327/643 i przekazać go do Referatu Finansowo-Budżetowego celem dokonania stosownych zmian w księgach rachunkowych na koncie 011 w grupie 0, stosownie do art. 4 ust. 2, art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), zasad funkcjonowania konta 011 określonego w postanowieniach załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.) oraz w postanowieniach załącznika nr 3 do zarządzenia Nr III/13/2010 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 28 października 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad-polityki rachunkowości w Urzędzie Gminy Chełm Śląski wraz ze zmianami a także postanowień zarządzenia Nr III/14/2010 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Chełm Śląski, jak i zarządzenia Nr III/12/09 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 31 sierpnia 2009 r. w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Gminie Chełm Śląski.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Chełm Śląski w zakresie terminowego sporządzania dokumentów OT i LT, przekazywania informacji o zmianach w stanie środków trwałych do Referatu Finansowo-Budżetowego, celem bieżącego ich ujęcia w księgach rachunkowych, a także prawidłowego prowadzenia gminnej ewidencji gruntów, jak i przeprowadzenia inwentaryzacji gruntów, stosownie do art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 1, 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), postanowień § 6 ust. 6 oraz zasad funkcjonowania konta 011 określonego w postanowieniach załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.) oraz załącznika nr 3 do zarządzenia Nr III/13/2010 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 28 października 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad - polityki rachunkowości w Urzędzie Gminy Chełm Śląski wraz ze zmianami, postanowień zarządzenia Nr III/14/2010 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 31 grudnia 2010 r.

w sprawie wprowadzenia Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Chełm Śląski oraz Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Gminie Chełm Śląski, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia Nr III/12/09 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 31 sierpnia 2009 r., a także zgodnie z art. 24 ust. 1, art. 25 ust. 2 w związku z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 782), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- *Wykazano zobowiązania z tytułu pożyczki zaciągniętej w Banku Gospodarstwa Krajowego na tzw. wyprzedzające finansowanie w nieprawidłowej kolumnie układu podmiotowego sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec II, III i IV kwartału 2014 r. Zobowiązania te w II kwartale 2014 r. wykazano w grupie III, natomiast w III i IV kwartale w kolumnie banki. Powyższe naruszyło § 1 ust. 1, § 2 ust. 2 pkt 1 lit. a i c oraz pkt 3 załącznika Nr 9, rozdziału 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2014 r. poz. 1773). Środki na pożyczki na tzw. wyprzedzające finansowanie pochodzą z budżetu państwa, wobec tego Skarb Państwa (określony jako grupa I) jest faktycznym pożyczkodawcą. Bank Gospodarstwa Krajowego pełni w tym przypadku rolę pośrednika w przekazaniu tych środków. W sprawozdaniu Rb-Z wg stanu na koniec I kwartału 2015 r., zobowiązania z tytułu pożyczki zaciągniętej w Banku Gospodarstwa Krajowego wykazano prawidłowo w grupie I. Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej do zaciągniętych pożyczek oraz sporządzania sprawozdania Rb-Z należały do Podinspektora Referatu Finansowo-Budżetowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Alicji Grzyb – Skarbnik Gminy Chełm Śląski, która wykonywała kompetencje przynależne Kierownikowi tego Referatu.*

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowo-Budżetowego w zakresie prawidłowego sporządzania sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, stosownie do § 1 ust. 1, § 2 ust. 2 pkt 1 lit. a i c oraz pkt 3 załącznika Nr 9, rozdziału 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- *W okresie od stycznia 2011 r. do grudnia 2013 r. nieprawidłowo klasyfikowano odsetki z tytułu zaciąganych pożyczek, tj. w § 8070 – „Odsetki i dyskonto od skarbowych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów finansowych, związanych z obsługą długu krajowego”, w brzmieniu od 1 stycznia 2013 r.: „Odsetki, dyskonto i inne rozliczenia dotyczące skarbowych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów finansowych, związanych z obsługą długu krajowego”, zamiast w § 8110 – „Odsetki od samorządowych papierów wartościowych lub zaciągniętych przez*

jednostkę samorządu terytorialnego kredytów i pożyczek”.

Powyższym naruszono postanowienia załącznika Nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.), a następnie postanowienia rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 lutego 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 215).

W zarządzeniu Nr 1.1.2014 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 2 stycznia 2014 r. zatwierdzony został plan dochodów i wydatków budżetu gminy Chełm Śląski na 2014 r. w układzie do działów, rozdziałów i paragrafów klasyfikacji budżetowej, w tym w zakresie obsługi długu publicznego w prawidłowej klasyfikacji, tj. dział 757, rozdział 75702, § 8110.

Zadania z zakresu planowania w budżecie Gminy wydatków związanych z obsługą długu w § 8070 należały do Inspektora Referatu Gospodarki Gminnej. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Leszek Maciejowski – Zastępca Wójta Gminy Chełm Śląski, który wobec tego Referatu wykonywał kompetencje przynależne Kierownikowi Referatu.

- W okresie od stycznia 2011 r. do marca 2015 r. nieprawidłowo klasyfikowano wydatki budżetowe związane z gospodarką nieruchomościami, w tym m.in.: obrotem nieruchomościami, podziałem i rozgraniczeniami nieruchomości, regulowaniem własności gruntów pod drogi publiczne, ochroną gruntów rolnych i leśnych, w dziale 710 – „Działalność usługowa”, rozdziale 71013 – „Prace geodezyjne i kartograficzne (nieinwestycyjne)”. Powyższym naruszono art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) w związku z postanowieniami załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisem ustawy, wydatki publiczne klasyfikuje się, według działów i rozdziałów określających rodzaj działalności.*

Wydatki zaklasyfikowane w rozdziale 71013 poniesione zostały głównie za:

- sporządzenie kopii mapy zasadniczej i ewidencyjnej, kopii map ewidencji gruntów i budynków, wypisów z ewidencji gruntów dla działek, sporządzenie wydruku punktów osnowy wysokościowej, a także wykonywanie wyrysów i wypisów z operatu ewidencyjnego;*
- wykonanie projektów podziału działek, oznaczenia granic w terenie działki, wznowienia znaków granicznych działek; modernizacji ewidencji gruntów i budynków;*
- sporządzenie aktu notarialnego zakupu gruntu bądź wypisu aktu notarialnego.*

Zadania w zakresie gospodarki finansowej gminy, urzędu; budżetu gminy, a w szczególności: opracowania materiałów do projektu budżetu gminy; przygotowywania projektów uchwał w sprawie zmian w budżecie; obsługi finansowo-księgową urzędu gminy; uruchamiania środków finansowych dla poszczególnych dysponentów budżetu gminy; sporządzania sprawozdawczości finansowej i budżetowej, należały do Referatu Finansowo-Budżetowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Alicja Grzyb – Skarbnik Gminy Chełm Śląski, która wykonywała kompetencje przynależne Kierownikowi Referatu.

Wniosek nr 6

Zastosować prawidłową klasyfikację wydatków budżetowych wg działów i rozdziałów związanych z gospodarką nieruchomościami, stosownie do zasad klasyfikacji wydatków, określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.) w związku z art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- *W zestawieniu obrotów i sald kont księgi głównej budżetu (organu) na dzień 31 grudnia 2011 r. i 2012 r. konto 961 – „Wynik wykonania budżetu” wykazywało dwa salda, stronę Wn i stronę Ma. Ponadto, w zestawieniu obrotów i sald kont jednostki na dzień 31 grudnia 2011, 2012, 2013 i 2014 roku konta: 800 – „Fundusz jednostki” oraz 860 – „Wynik finansowy” wykazywały dwa salda. Powyższe było niezgodne z opisem zasad funkcjonowania ww. kont określonych w załącznikach Nr 2 i Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 289) oraz planem kont wprowadzonym zarządzeniem Nr III/13/2010 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 28 października 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad – polityki rachunkowości w Urzędzie Gminy Chełm Śląski wraz z zmianami. Zgodnie z przytoczonymi przepisami: na koniec roku konto 961 może wykazywać saldo Wn lub Ma. Saldo Wn oznacza stan deficytu budżetu, a saldo Ma stan nadwyżki. W roku następnym, pod datą zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu, saldo konta 961 przenosi się na konto 960. Konto 800 wykazuje na koniec roku saldo Ma, które oznacza stan funduszu jednostki. Saldo konta 860 wyraża na koniec roku obrotowego wynik finansowy jednostki, saldo Wn - stratę netto, saldo Ma - zysk netto. Saldo jest przenoszone w roku następnym na konto 800. Zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami przez p. Alicję Grzyb – Skarbnika Gminy Chełm Śląski, powyższa nieprawidłowość wynikała z ustawień programu finansowo-księgowego funkcjonującego w Urzędzie Gminy Chełm Śląski. Skutkiem wykazania dwóch sald na koniec roku 2012 i 2013 na koncie 860 w bilansach jednostki Urząd Gminy Chełm Śląski, sporządzonych na dzień 31 grudnia 2012 r. i 2013 r., po stronie pasywów wykazano zarówno pozycję 1. Zysk netto (+) oraz pozycję 2. Strata netto (-). W myśl § 17 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2013 r. poz. 289), bilans powinien zawierać informacje w zakresie ustalonym dla jednostki budżetowej i samorządowego zakładu budżetowego w załączniku nr 5 do rozporządzenia. Zadania w zakresie prowadzenia rachunkowości budżetowej (organu) oraz dekretowanie dokumentów i ewidencja operacji księgowych na kontach syntetycznych i analitycznych Urzędu Gminy należały do Podinspektorów oraz Młodszego Referenta Referatu Finansowo-Budżetowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Alicja Grzyb – Skarbnik*

Gminy Chełm Śląski, która wykonywała kompetencje przynależne Kierownikowi tego Referatu.

Bilanse jednostki Urząd Gminy Chełm Śląski za 2012 r. oraz 2013 r. zostały podpisane przez: p. Alicję Grzyb – Skarbnika Gminy oraz p. Stanisława Jagodę – Wójta Gminy Chełm Śląski. Bilanse jednostki zostały sporządzone przez Podinspektora Referatu Finansowo-Budżetowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Alicja Grzyb – Skarbnik Gminy Chełm Śląski, która wykonywała kompetencje przynależne Kierownikowi tego Referatu.

Wniosek nr 7

Zapewnić prowadzenie ewidencji księgowej kont 961, 800, 860, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont określonych w załącznikach Nr 2 i Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289) oraz zasad (polityki) rachunkowości wprowadzonych zarządzeniem Nr III/13/2010 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 28 października 2010 r., stosownie do zasad funkcjonowania ww. kont oraz sporządzać bilans Urzędu Gminy Chełm Śląski, stosownie do § 17 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289).

- *W okresie od stycznia 2011 r. do marca 2015 r. zapisów stwierdzających wykonanie operacji gospodarczej w księgach rachunkowych budżetu i Urzędu Gminy, dokonywano na podstawie dokumentów księgowych PK – „Polecenie księgowania”. W szczególności dotyczyło to kont: 130 – „Rachunek bieżący jednostki”, 133 – „Rachunek budżetu”, 135 – „Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia”, 139 – „Inne rachunki bankowe”, 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”. Naruszono tym zasady funkcjonowania kont – 130, 133, 135, 139 określone w postanowieniach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 289) oraz w planie kont wprowadzonym zarządzeniem Nr III/13/2010 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 28 października 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad – polityki rachunkowości w Urzędzie Gminy Chełm Śląski wraz ze zmianami. Zgodnie z przywołanymi przepisami, zapisy na kontach 130, 133, 135, 139 są dokonywane wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Zgodnie z art. 20 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji*

gospodarczej, zwane dalej „dowodami źródłowymi”, zewnętrzne obce - otrzymane od kontrahentów.

Ponadto, zgodnie z § 8 (pkt 2) zarządzenia Nr III/14/2010 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Chełm Śląski, szczególnym rodzajem dokumentu własnego jest m.in. polecenie księgowania – wystawione w celu dokonania zapisu wyjaśniającego dokonanie operacji, która nie może być udokumentowana ani dokumentem wewnętrznym, ani zewnętrznym albo gdy chodzi o zebranie danych z różnych dokumentów dla sporządzenia zapisu zbiorczego.

W dniu 30 listopada 2012 r. na rachunek bankowy depozytów (konto 139-1) wpłynęły odsetki od depozytu w wysokości 130,80 zł oraz opłata za prowadzenie rachunku w wysokości 10,00 zł (WB nr 21). Powyższe operacje wprowadzono do ksiąg rachunkowych na konto 139-1 „Depozyt-Inne rachunki bankowe” na podstawie dokumentu księgowego PK nr 21 z dnia 30 listopada 2012 r. W konsekwencji na koncie 139-1 jako dokument źródłowy wskazano PK nr 21, a nie WB nr 21.

W przypadku wpływu faktury do Urzędu Gminy Chełm Śląski, tj. faktura nr 108/11 z dnia 17 listopada 2011 r. za wodę mineralną na kwotę 60,29 zł – wpływ w dniu 17 grudnia 2012 r. Do ksiąg rachunkowych, na konto 201-00100 „Hurtownia Tropik” powyższą operację gospodarczą wprowadzono na podstawie dokumentu księgowego PK nr 932 z dnia 17 grudnia 2012 r.

Księgowań na kontach ksiąg rachunkowych budżetu i Urzędu Gminy dokonywali pracownicy Referatu Finansowo-Budżetowego. Nadzorowanie całokształtu prac z zakresu rachunkowości należało do p. Alicji Grzyb – Skarbnika Gminy Chełm Śląski.

- W latach 2013 - 2014 w księgach rachunkowych operacje dotyczące wypłaty gotówki pracownikom Urzędu Gminy za faktury płatne gotówką ujmowano bezpośrednio w koszty, na kontach zespołu 4 – „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie” w korespondencji z kontem 101 – „Kasa” z pominięciem kont rozrachunkowych (zespół 2 – „Rozrachunki i rozliczenia”). Zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2013 r. poz. 289) oraz planem kont wprowadzonym zarządzeniem Nr III/13/2010 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 28 października 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad - polityki rachunkowości w Urzędzie Gminy Chełm Śląski wraz z zmianami, konto 234 służy do ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia. Na stronie Wn konta 234 ujmuje się w szczególności:
 - wypłacone pracownikom zaliczki i sumy do rozliczenia na wydatki obciążające jednostkę;
 - należności od pracowników z tytułu dokonanych przez jednostkę świadczeń odpłatnych;
 - należności z tytułu pożyczek z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych;
 - należności i roszczenia od pracowników z tytułu niedoborów i szkód;
 - zapłacone zobowiązania wobec pracowników.
- Na stronie Ma konta 234 ujmuje się w szczególności:
 - wydatki wyłożone przez pracowników w imieniu jednostki;
 - rozliczone zaliczki i zwroty środków pieniężnych;
 - wpływy należności od pracowników.

Zapisów w księgach rachunkowych dotyczących wypłaty gotówki pracownikom Urzędu Gminy dokonywali pracownicy Referatu Finansowo-Budżetowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Alicja Grzyb – Skarbnik Gminy Chełm Śląski, która wykonywała kompetencje przynależne Kierownikowi tego Referatu.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowo-Budżetowego w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej, w tym stosowania dowodów źródłowych potwierdzających dokonanie operacji gospodarczych oraz ujmowania w księgach rachunkowych operacji dotyczących wypłat „gotówką”, stosownie do opisu kont 130, 133, 135, 139, 201, jak i zasad funkcjonowania kont zespołu 2, określonych w załącznikach Nr 2 i Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289) oraz do zakładowego planu kont wprowadzonego zarządzeniem Nr III/13/2010 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 28 października 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad – polityki rachunkowości w Urzędzie Gminy Chełm Śląski wraz ze zmianami, mając na uwadze art. 20 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), § 8 pkt 2 zarządzenia Nr III/14/2010 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Chełm Śląski, jak również art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie wynagrodzeń:

- *Zaniechano udzielenia p. Stanisławowi Jagodzie – Wójtowi Gminy Chełm Śląski zaległego urlopu wypoczynkowego za lata 2012 - 2013 w terminie określonym w art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisu, urlop powinien być udzielony najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego. Ponadto, w myśl art. 152 § 1 ww. ustawy Kodeks pracy, pracownikowi przysługuje prawo do corocznego, nieprzerwanego, płatnego urlopu wypoczynkowego, a zgodnie § 2 powołanego przepisu pracownik nie może zrzec się prawa do urlopu. W związku z zaniechaniem udzielenia urlopu wypoczynkowego, w dniu 4 grudnia 2014 r. p. Stanisławowi Jagodzie – Wójtowi Gminy Chełm Śląski wypłacono ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w ilości 39 dni w wysokości 22.654,32 zł brutto, w tym za niewykorzystany urlop w 2012 roku – 13 dni oraz odpowiednio za 2013 r. – 26 dni. Czynności z zakresu prawa pracy wobec Wójta Gminy Chełm Śląski wykonywała p. Celina Ganobis – Sekretarza Gminy Chełm Śląski.*

Wniosek nr 9

Zapewnić prawidłowe udzielanie urlopów pracownikom Urzędu Gminy Chełm Śląski, zgodnie z art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U.

z 2014 r. poz. 1502 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- *W okresie od stycznia 2013 r. do marca 2015 r. przyznawano pracownikom Urzędu Gminy Chełm Śląski nagrody uznaniowe bez pisemnego uzasadnienia okoliczności powodujących przyznanie nagrody. Zgodnie z art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2014 r. poz. 1202), pracownikowi samorządowemu można przyznać nagrodę za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej. Ponadto, zgodnie z § 13 Regulaminu wynagradzania wprowadzonego zarządzeniem Nr III/10/09 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 30 czerwca 2009 r., Wójt Gminy przyznając nagrodę oraz ustalając jej wysokość bierze pod uwagę w szczególności:*

- *okresową ocenę pracownika,*
- *charakter pracy, jej złożoność i osiągnięte wyniki,*
- *wiedzę zawodową, podnoszenie kwalifikacji,*
- *przejawianie inicjatywy w pracy,*
- *umiejętności samodzielnego rozwiązywania spraw,*
- *przestrzeganie porządku i dyscypliny pracy,*
- *wzorowe wypełnianie swoich obowiązków,*
- *wypełnienie zadań zleconych przez przełożonego przekraczających zakres czynności na danym stanowisku,*
- *przejawianie troski o tworzenie właściwej atmosfery w pracy oraz dobrej opinii o Urzędzie.*

Pisma w sprawie przyznania nagród uznaniowych podpisał p. Stanisław Jagoda – Wójt Gminy Chełm Śląski.

Wniosek nr 10

Zapewnić prawidłowe udzielanie nagród uznaniowych pracownikom Urzędu Gminy Chełm Śląski w zakresie uzasadnienia ich przyznania, zgodnie z art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1202) oraz § 13 Regulaminu wynagradzania pracowników urzędu, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie zamówień publicznych:

- *W zakresie przeprowadzenia w 2014 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na „Dostawę i montaż syntetycznego lodowiska w Chełmie Śląskim” stwierdzono, że:*
 - *zaniechano wezwania wybranego Wykonawcy (spółki z ograniczoną odpowiedzialnością) w trybie art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.) do złożenia wyjaśnień dotyczących oświadczenia o nieotwarciu likwidacji i nieogłoszeniu upadłości spółki, sporządzonego w formie aktu notarialnego.*
- Wykonawca zawarł w ofercie dokument o nazwie „pełnomocnictwo wraz z oświadczeniem o nieotwarciu likwidacji i nieogłoszeniu upadłości spółki – akt notarialny”. Wypis z tego aktu notarialnego został uwierzytelniony tłumaczeniem z języka hiszpańskiego. Oświadczenie nie potwierdzało w sposób jednoznaczny faktu nieotwarcia likwidacji*

i nieogłoszenia upadłości Wykonawcy, bowiem w akcie tym mowa jest również o innym podmiocie, będącym członkiem zarządu Wykonawcy. Oświadczenie nie potwierdza również, czy ów członek zarządu Wykonawcy jest uprawniony do składania oświadczeń woli w imieniu Wykonawcy, brak bowiem w ofercie informacji o składzie zarządu Wykonawcy i sposobu reprezentacji tej spółki.

➤ zaniechano zawiadomienia wybranego Wykonawcy o wyborze najkorzystniejszej oferty, w sposób przewidziany ustawą Prawo zamówień publicznych. Wykonawcę poinformowano telefonicznie, czym naruszono art. 92 ust. 1 w związku z art. 27 ust. 1 ww. ustawy w związku z postanowieniami Specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Zgodnie z przywołaną podstawą prawną, niezwłocznie po wyborze najkorzystniejszej oferty Zamawiający ma obowiązek zawiadomić wykonawców, którzy złożyli oferty o wyborze najkorzystniejszej oferty. W postępowaniach o udzielenie zamówienia, zawiadomienia oraz informacje zamawiający i wykonawcy przekazują, zgodnie z wyborem zamawiającego, pisemnie, faksem lub drogą elektroniczną. W specyfikacji istotnych warunków zamówienia Zamawiający dopuścił porozumiewanie się stron postępowania na piśmie oraz za pomocą telefaksu.

Zadania w zakresie przeprowadzenia postępowania przetargowego należały do członków Komisji Przetargowej, powołanej zarządzeniem Nr 2.14.2014 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 26 września 2014 r.

Wniosek nr 11

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Chełm Śląski w zakresie prawidłowego przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, stosownie do art. 26 ust. 4, art. 27 ust. 1 oraz art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie dochodów budżetowych:

- *Do dnia zakończenia kontroli nieprawidłowo podejmowano czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych poprzez nieterminowe wystawianie upomnień oraz zaniechanie wystawiania tytułów wykonawczych wobec poszczególnych podatników zalegających z płatnościami z tytułu podatku od nieruchomości. Zgodnie z art. 6 § 1 oraz art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r. poz. 1015 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2014 r., poz. 1619 z późn. zm.), w razie uchylania się zobowiązanego od wykonania obowiązku wierzyciel powinien podjąć czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych. Egzekucja administracyjna może być wszczęta, jeżeli wierzyciel, po upływie terminu do wykonania przez zobowiązanego obowiązku, przesłał mu pisemne upomnienie, zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego, chyba, że przepisy szczególne inaczej stanowią. Natomiast zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.), jeżeli należność nie zostanie zapłacona w terminie określonym w decyzji lub wynikającym z przepisu prawa, wierzyciel, z zastrzeżeniem ust. 2, wysyła do zobowiązanego upomnienie, z zagrożeniem wszczęcia egzekucji po upływie*

siedmiu dni od dnia doręczenia upomnienia. W myśl § 5 przytoczonego rozporządzenia, po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy. Zgodnie z § 1 i § 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 656), wierzyciel jest obowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty należności pieniężnych; wierzyciel niezwłocznie wystawia tytuł wykonawczy, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy. Stosownie do treści pkt 6 i pkt 9 Rozdziału 3 zarządzenia Nr III/16/2011 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji w sprawie zasad ewidencji i poboru podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych oraz należności cywilnoprawnych w Urzędzie Gminy Chełm Śląski, upomnienia na zaległości podatkowe wystawia się nie później niż po upływie 3 miesięcy od terminu płatności raty podatku. Po upływie terminu płatności ostatniej raty podatków i opłat w danym roku, tytuły wykonawcze wystawia się gdy zaległość przekracza kwotę 20 zł.

Nieterminowe wysłanie upomnień dotyczyło osób fizycznych o numerach kart kontowych: 0/641, 0/212, 0/1756, 0/413, 0/2551, 0/1734, 0/828, 0/442 (obejmujące zaległości za okres od I raty 2013 r. do III raty 2014 r.) oraz osób prawnych o numerach kart kontowych: 1/41 i 1/22 (obejmujące zaległości za okres od I raty 2012 r. do VIII raty 2014 r.).

Okres opóźnienia wystawionych upomnień wynosił od 14 dni do 40 dni od upływu terminu wskazanego w ww. zarządzeniu Wójta Gminy.

Zaniechanie wystawienia tytułów wykonawczych na poszczególne zaległości zabezpieczone upomnieniami dotyczyło osób fizycznych o numerach kart kontowych: 0/641, 0/212, 0/2551 (obejmujące zaległości za okres od I do IV raty 2014 r.) oraz osób prawnych o numerach kart kontowych: 1/41 i 1/22 (obejmujące zaległości za okres od V raty 2013 r. do XII raty 2014 r.).

Zadania związane z prowadzeniem windykacji należności podatkowych należały do pracowników Referatu Finansowo-Budżetowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Alicja Grzyb – Skarbnik Gminy Chełm Śląski, która wobec tego Referatu wykonywała kompetencje przynależne Kierownikowi Referatu.

Wniosek nr 12

Wystawić tytuły wykonawcze na zaległości wobec podatników o numerach kart kontowych: 0/641, 0/212, 0/2551, 1/41 i 1/22 oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowo-Budżetowego w zakresie terminowego podejmowania czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych, stosownie do art. 6 § 1 oraz art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2014 r., poz. 1619 z późn. zm.), § 1 i § 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 656) oraz pkt 6 i pkt 9 Rozdziału 3 zarządzenia Nr III/16/2011 Wójta Gminy Chełm Śląski z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji w sprawie zasad ewidencji i poboru podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych oraz należności cywilnoprawnych w Urzędzie Gminy Chełm Śląski, mając na uwadze art. 68 oraz

art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- *Do dnia zakończenia kontroli zaniechano podjęcia skutecznych czynności zmierzających do ustalenia obowiązku podatkowego w związku z posadowieniem w 2013 r. kontenera na odzież używaną na nieruchomości będącej własnością osoby fizycznej oraz trzech kontenerów będących własnością osoby prawnej, a znajdujących się na gruntach stanowiących własność Gminy Chełm Śląski. Stosownie do art. 272 pkt 1 i pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.), organy podatkowe pierwszej instancji, dokonują czynności sprawdzających, mających na celu m.in. sprawdzenie terminowości składania deklaracji oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedłożonymi dokumentami. Zgodnie z art. 274a § 1 i § 2 ww. ustawy, organ podatkowy może żądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do jej złożenia, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku. W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełniania deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.*

W myśl art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.), opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają grunty. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy podatnikami podatku od nieruchomości są m.in. osoby fizyczne, osoby prawne będące właścicielami nieruchomości. Stosownie do treści art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, osoby fizyczne są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu wg ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości lub od zaistnienia zdarzenia, mającego wpływ na wysokości opodatkowania w tym roku. Zgodnie natomiast z art. 6 ust. 9 powyższej ustawy, osoby prawne są obowiązane składać w terminie do dnia 31 stycznia organowi podatkowemu właściwemu, ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy sporządzone na formularzu wg ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku.

Ustalono, że osobę prawną wezwano dwukrotnie pismami we wrześniu 2014 r. oraz w kwietniu 2015 r. do złożenia deklaracji, a osobę fizyczną wezwano do złożenia informacji na podatek od nieruchomości w kwietniu 2015 r.

Zadania w zakresie analizy dokumentów i informacji dla potrzeb prawidłowego wymiaru podatku, prowadzenie czynności sprawdzających i wyjaśniających oraz weryfikacja złożonych informacji, wyjaśnień, dokumentów należały do pracowników Referatu Finansowo-Budżetowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Alicja Grzyb – Skarbnik Gminy Chełm Śląski, która wobec tego Referatu wykonywała kompetencje przynależne Kierownikowi Referatu.

Wniosek nr 13

Podjąć działania mające na celu prawidłowe opodatkowanie nieruchomości, na których ustawiono kontenery na odzież używaną, stosownie do art. 272 pkt 1 i pkt 3 oraz art. 274a § 1 i § 2, art. 21 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja

podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613), mając na uwadze art. 2 ust. 1 pkt 1, art. 3 ust. 1 pkt 1 i art. 6 ust. 6 i ust. 9 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.).

- *Do dnia zakończenia kontroli nie podjęto działań w celu naliczenia opłat za bezumowne korzystanie z nieruchomości przez właściciela kontenerów, który posadził je w 2013 r. na gruntach Gminy Chełm Śląski. Zgodnie z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych, czynności zmierzających do wykonania zobowiązania; w toku wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązują zasady gospodarki finansowej, w tym ustalanie, pobieranie i odprowadzanie dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego następuje na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów. Zgodnie natomiast z art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm. a nast. Dz. U. z 2014 r. poz. 1115 z późn. zm.), źródłami dochodów własnych gminy są m.in. dochody z majątku gminy. Powyższe dotyczyło ustawienia 3 kontenerów na gruntach gminnych.*

Zadania w zakresie analizy dokumentów i informacji dla potrzeb prawidłowego ustalenia należności, prowadzenie czynności sprawdzających i wyjaśniających oraz weryfikacja złożonych informacji, wyjaśnień, dokumentów należały do pracownika Referatu Gospodarki Gminnej. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Leszek Maciejowski – Zastępca Wójta Gminy Chełm Śląski, który wobec tego Referatu wykonywał kompetencje przynależne Kierownikowi Referatu.

Wniosek nr 14

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Gospodarki Gminnej w zakresie czynności sprawdzających ustalenie należności za bezumowne korzystanie z nieruchomości oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych, czynności zmierzających do wykonania zobowiązania, stosownie do art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o finansach publicznych.

W zakresie wydatków budżetowych:

- *W latach 2011 - 2014 dokonywano wydatków niezwiązanych z realizacją zadań gminy polegających na zakupie alkoholu na łączną kwotę 1.783,52 zł. Powyższym naruszono art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisami, jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków.*

15w.1400101-1-2015-101000001
101000001-1-2015-101000001
101000001-1-2015-101000001

Faktury zatwierdzone zostały do wypłaty przez p. Stanisława Jagodę – Wójta Gminy Chelm Śląski, wykonanie dyspozycji środkami pieniężnymi dokonała p. Alicja Grzyb – Skarbnik Gminy Chelm Śląski, a w dwóch przypadkach p. Celina Ganobis – Sekretarz Gminy Chelm Śląski.

Wniosek nr 15

Zaprzestać dokonywania wydatków niezwiązanych z realizacją zadań gminy, mając na uwadze art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- *W 2013 r. nie zamieszczono w prasie lokalnej informacji o wywieszeniu wykazu z dnia 5 sierpnia 2013 r. nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, co było wymagane art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr. 102, poz. 651 z późn. zm.).*

Powyższy wykaz dotyczył sprzedaży działek gminnych o nr: 2390/652, 993/651 oraz 994/651.

Zadania związane z przygotowaniem dokumentacji dotyczącej sprzedaży nieruchomości należały do pracownika Referatu Gospodarki Gminnej. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Leszek Maciejowski – Zastępca Wójta Gminy Chelm Śląski, który wobec tego Referatu wykonywał kompetencje przynależne Kierownikowi Referatu.

Wniosek nr 16

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Gospodarki Gminnej, w zakresie przygotowywania dokumentacji dotyczącej sprzedaży nieruchomości, stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 782), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm.) sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4** ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego

Z-ca PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Krzysztof Róg